

Course of study (code) / Назва дисципліни (шифр)	EI0721MFKON Фінансовий контролінг (ФБС-22-1м)
Academic year / Навчальний рік - Семестр	2021/2022 –1 семестр
Course of study / Назва спеціальності	072 Фінанси, банківська справа та страхування
Educational program / Освітня програма	«Фінанси, банківська справа та страхування»
Education - ECTS / Рівень – Кредити Status / Статус	Другий (магістерський) рівень - 4 ECTS
Learning language / Мова навчання	Варіативна Українська
Author / Укладач	Смирна Ольга Володимирівна, кандидат економічних наук, Державний університет економіки і технологій, e-mail: smyrna_ov@duet.edu.ua , http://orcid.org/0000-0001-9463-0991
Консультації	вт, 15.30-17.00

A. OBJECTIVE OF THE SUBJECT / МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Метою курсу – є оволодіння студентами теоретичними знаннями та набуття практичних навичок з організації фінансового контролінгу, методів і прийомів стратегічного управління витратами та вартістю підприємства

B. SUBJECT PROGRAM / ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1.

Фінансовий контролінг у системі управління підприємством

Тема 1. Основи фінансового контролінгу.

Фінансовий контролінг – імператив ефективного корпоративного управління. Місце контролінгу в системі прийняття фінансових рішень. Основні етапи розвитку контролінгу. Сутність контролінгу та його необхідність. Розмежування понять „контролінг” та „контроль”. Трагування цілей та сутності контролінгу різними економічними школами. Фінансовий контролінг в Європі, в США та в Україні.

Контролінг як система, орієнтована на перспективний розвиток підприємства та зростання його вартості. Критерії прийняття фінансових рішень у короткостроковому та довгостроковому періодах. Необхідність узгодження та координації фінансових рішень.

Функціональні та інституційні аспекти контролінгу. Основні завдання та функції контролінгу. Координація цілей, планів та системи інформаційного забезпечення як центральна функція контролінгу. Стратегічне та оперативне фінансове планування в системі функцій контролінгу. Внутрішній консалтинг та методичне забезпечення як серісні функції контролінгу. Контролінг у системі ризик-менеджменту.

Тема 2. Організація фінансового контролінгу на підприємстві.

Принципи організації контролінгу. Децентралізована та централізована система контролінгу.

Місце контролінгу в організаційній структурі підприємства. Внутрішня структура та склад служби контролінгу. Контролінг на малих та середніх підприємствах. Виконання функцій контролінгу за відсутності відповідного структурного підрозділу.

Функції, завдання, права та обов'язки фінансового контролера. Посадова інструкція фінансового контролера. Професійні та особисті якості фінансового контролера. Фінансовий контролер як консультант керівництва підприємства. Розмежування функціональних обов'язків фінансового контролера, головного бухгалтера, фінансового менеджера. Річний календар роботи фінансового контролера. Критерії ефективності діяльності фінансового контролера.

Фінансовий контролер як координатор в інформаційній системі підприємства. Інформаційні потоки на підприємстві в системі фінансового контролінгу. Формування центрів фінансової відповідальності на підприємстві. Функціональний рух інформаційних потоків фінансового контролінгу. Цілі контролінгу на рівні формування вхідної та вихідної інформації.

Тема 3. Методичний інструментарій оперативного контролінгу.

Прийоми щодо збору інформації для управлінського персоналу. Економічний аналіз як база для прийняття управлінських рішень. Формування основних підконтрольних показників.

Аналіз результатів за відхиленням. Підходи до розрахунків за відхиленнями. Методи аналізу відхилень фактичних результатів від планових.

Бенчмаркінг. Вартісний аналіз. ABC-аналіз. Аналіз сильних та слабких місць на підприємстві. Система «директ-костинг». Система «стандарт-костинг», її характеристика і сфера застосування. Аналіз взаємозв'язку «витрати – обсяг – прибуток». Основні передумови використання моделі беззбитковості.

Показники управління прибутком підприємства.

Змістовий модуль 2.

Прийняття управлінських рішень у контролінгу

Тема 4. Бюджетування як інструмент фінансового контролінгу.

Зміст та завдання оперативного фінансового контролінгу. Інструменти оперативного контролінгу. Бюджетування та бюджетний контроль в системі оперативного фінансового контролінгу. Недоліки традиційного бюджетування. Безбюджетна діяльність (beyond budgeting) як альтернатива бюджетуванню. Ковзні прогнози (Rolling Forecast).

Принципи традиційного бюджетування. Загальна схема бюджетування. Календар бюджетування та бюджетної звітності.

Система бюджетів на підприємстві. Майстер бюджет. Групи бюджетів: основні, допоміжні, зведені. Планування прибутків і збитків. Планування ліквідності. Прогноз руху грошових коштів (Cash-flow). Планування показників балансу.

Зведений бюджет основних фінансово-економічних показників. Система моніторингу фінансових показників. Визначення контрольних періодів за кожної групою фінансових показників.

Бюджетний контроль і оцінка виконання бюджету. Визначення структури та показників форм контрольних звітів (рапортів). Виявлення та аналіз відхилень. Ідентифікація причин відхилень. Корекція бюджетних показників. Звітність за результатами виконання бюджетів (репортинг).

Тема 5. Трансфертне ціноутворення.

Поняття внутрішніх (трансфертних) цін. Функції та цілі трансфертного ціноутворення. Координація управління фінансовими результатами структурних одиниць (центрів відповідальності) підприємства – основна функція трансфертного ціноутворення. Система центрів відповідальності (центрів доходів, центрів витрат) як передумова запровадження трансфертного ціноутворення.

Методи трансфертного ціноутворення. Трансфертні ціни, встановлені на базі ринкових цін. Трансфертні ціни, що базуються на витратах (змінних, повних, граничних). Трансфертні ціни, встановлені на договірній основі. Фактори, що впливають на застосування різних методів трансфертного ціноутворення.

Конфлікти інтересів у процесі трансфертного ціноутворення. Подвійна (дуальна) трансфертна ціна як компромісне рішення при внутрішньому ціноутворенні. Стратегічні наслідки трансфертного ціноутворення.

Тема 6. Стратегічний фінансовий контролінг та система збалансованих показників.

Сутність та завдання стратегічного контролінгу. Цілі стратегічного контролінгу в рамках парадигм неокласичної економіки та інституційної економіки.

Стратегічне фінансове планування в системі контролінгу. Формування монетарних та немонетарних фінансових цілей підприємства. Зв'язок фінансових цілей з стратегією компанії. Стратегічний баланс.

Система збалансованих показників (BSC) в концепції контролінгу. Реалізація стратегії розвитку підприємства на основі збалансованої системи показників. Вимоги, яким повинні відповідати показники в системі контролінгу. Систематизація фінансових показників для цілей стратегічного контролінгу. Основні підходи до побудови системи фінансових індикаторів. Логіко-дедуктивні системи фінансових показників (Du Pont, Pyramid Structure of Ratios, ZVEI, система показників RL). Емпірико-індуктивні системи показників (системи Beaver, Weibel). Порядок побудови системи збалансованих показників. Стратегічні фактори ефективності як джерело побудови системи збалансованих показників. Карти збалансованих показників.

Тема 7. Контролінг інвестиційних проектів.

Сутність, цілі, задачі та об'єкт контролінгу інвестиційних проектів.

Напрями діяльності контролінгу інвестиційних проектів. Види контролінгу інвестиційних проектів. Етапи процесу контролінгу інвестицій. Методи інвестиційних розрахунків.

Критерії оцінки інвестиційних проектів, їх класифікація. Переваги та недоліки критеріїв інвестиційних проектів та можливості застосування в сучасних умовах господарювання.

Тема 8. Контролінг витрат в системі фінансового управління.

Зміст контролінгу витрат та його роль у прийнятті фінансових рішень. Управлінський облік та контролінг витрат. Стратегічний підхід у плануванні, аналізі та контролі витрат.

Розподіл витрат на прямі-непрямі, постійні-змінні. Вибір бази розподілу витрат. Система „директ-костинг“ (direct-costing) в управлінні витратами підприємства. Багатоступінчастий „директ-костинг“ як метод багатоступінчастого розрахунку суми покриття. Маржинальний прибуток в управлінні витратами. Удосконалення виробничої програми на основі методу директ-костинг.

Розрахунок життєвого циклу продукту як інструмент стратегічного управління витратами. Розрахунок життєвого циклу продукту на основі грошових потоків та на базі фінансових результатів.

Управління витратами на основі розрахунку їх цільових значень (Target Costing). Розрахункові ціни: орієнтовані на ринок та на собівартість продукції. Цільові показники витрат.

Тема 9. Методи прийняття управлінських рішень у контролінгу.

Сутність та види управлінських рішень. Класифікація підходів до прийняття управлінських рішень у контролінгу. Процес прийняття управлінських рішень. Фактори, що впливають на прийняття управлінських рішень. Економічні умови розробки грамотних управлінських рішень.

Вимоги до критеріїв прийняття управлінських рішень. Система критеріїв прийняття управлінських рішень. Критерії прийняття управлінських рішень.

Організація розробки управлінського рішення. Вибір управлінських рішень

C. LIST OF COMPETENCIES AND STUDIES TARGETED RESULTS / ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1. Здатність проводити дослідження та генерувати нові ідеї. ЗК4. Здатність вести переговори та розв'язувати конфлікти. ЗК5. Здатність до мотивації та досягнення спільної мети. ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
Спеціальні (фахові) компетентності (ФК)	СК3. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання. СК4. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування. СК6. Здатність демонструвати поглиблені знання у сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту. СК8. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.
Програмні результати навчання (ПРН)	ПРН02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості ПРН4. Проявляти вміння працювати в команді, мотивувати та управляти роботою інших, вести переговори та розв'язувати конфлікти в професійній діяльності. ПРН5. Оцінювати сучасний стан фінансів, банківської справи та страхування і приймати обґрунтовані рішення. ПРН9. Вміти обґрунтовувати напрями удосконалення фінансової, фінансової, фінансової і монетарної політики та враховувати їх при проведенні фінансової діагностики. ПРН10. Обґрунтувати управлінські рішення у сфері фінансів, банківської справи та страхування, розробляти заходи їх реалізації та оцінювати їх ефективність.

D. SEMESTER PLAN / СЕМЕСТРОВИЙ ПЛАН

Тиждень/ Дата	Тема	Форма діяльності (заняття), години, формат	Завдання для СРС (література, ресурси в інтернеті, презентація, відеокурси)
1 тиждень	<i>Тема 1. Основи фінансового контролінгу</i> 1. Поняття фінансового контролінгу 2. Мета, завдання і функції фінансового контролінгу.	Лекція, (2 год), F2F	Опрацювання літератури: основна 1, 3, 5 додаткова 1,2
2 тиждень	3. Види, об'єкти, задачі та інструменти контролінгу.	Практичне заняття, (2 год), F2F	Питання для самостійної підготовки та обговорення 1. Чинники виникнення контролінгу. 2. Елементи системи контролінгу 3. Дерево цілей як метод фінансового контролінгу. 4. Горизонти планування: сутність та прийоми використання. 5. Система обліку за нормативною вартістю.
3 тиждень	<i>Тема 2. Організація фінансового контролінгу на підприємстві</i> 1. Організація служб фінансового контролінгу на підприємстві.	Лекція (2 год) F2F	Опрацювання літератури: основна 1, 3, 5, 8 додаткова 1,2,3, 4, 5
4 тиждень	2. Функції, завдання, права та обов'язки фінансового контролера. 3. Професійні та особистісні якості фінансового контролера 4. Інформаційні потоки на підприємстві в системі фінансового контролінгу 5. Організаційно-методичні засади управління за центрами відповідальності в системі фінансового контролінгу 6. Етапи впровадження системи фінансового контролінгу на підприємстві	Практичне заняття (2 год) F2F	Питання для самостійної підготовки та обговорення 1. Переваги організації самостійної служби контролінгу на підприємстві. 2. Недоліки функціонування самостійної служби контролінгу на підприємстві.
5 тиждень	<i>Тема 3. Методичний інструментарій оперативного контролінгу</i> 1. Завдання та сфера відповідальності оперативного контролінгу	Лекція (2 год) F2F	Опрацювання літератури: основна 1, 3, 5 додаткова 1,2
6 тиждень	2. АВС-аналіз 3. Метод управління запасами матеріалів	Практичне заняття (2 год)	Питання для самостійної підготовки та обговорення 1. Кайзен-костинг: сутність та прийоми

	4. Метод аналізу обсягу замовлення 5. Аналіз беззбитковості 6. Метод розрахунку сум пориття 7. Аналіз вузьких місць 8. Аналіз відхилень	F2F	використання. 2. Факторний аналіз як метод фінансового контролю.
7 тиждень	Тема 4. Бюджетування як інструмент фінансового контролю 1. Поняття та функції бюджетування	Лекція (2 год) F2F	Опрацювання літератури: основна 1, 3, 5 додаткова 1,2
8 тиждень	2. Постановка системи бюджетування та порядок складання бюджетів 3. Система бюджетів (мастер бюджет) 4. Якісні та кількісні методи фінансового прогнозування 5. Бюджетний контроль та звітність щодо виконання бюджетів 6. Недоліки традиційного бюджетування та напрямки його удосконалення 7. Beyond Budgeting (концепція безбюджетної діяльності)	Практичне заняття (2 год) F2F	Питання для самостійної підготовки та обговорення 1. Нормативні та бюджетні витрати. Нормування. 2. Зведений кошторис (бюджет) сутність і порядок розробки. 3. Особливості здійснення бюджетування в банківських установах. 4. Особливості бюджетування в торгівлі. 5. Особливості бюджетування в страхових компаніях. 6. Моніторинг бюджетування.
9 тиждень	Тема 5. Трансфертне ціноутворення 1. Сутність, необхідність та функції трансфертного ціноутворення	Лекція (2 год) F2F	Опрацювання літератури: основна 1, 2, 3 додаткова 1,2
10 тиждень	2. Методи трансфертного ціноутворення	Практичне заняття (2 год) F2F	Питання для самостійної підготовки та обговорення 1. Фактори, що впливають на застосування різних методів трансфертного ціноутворення. 2. Стратегічні наслідки трансфертного ціноутворення.
11 тиждень	Тема 6. Стратегічний фінансовий контроль та система збалансованих показників	Лекція (2 год) F2F	Опрацювання літератури: основна 1, 3, 4 додаткова 1,2
12 тиждень	1. Управління за цілями як основа стратегічного фінансового контролю 2. Методи стратегічного фінансового контролю 3. Система збалансованих показників 4. Альтернативні концепції реалізації стратегії в системі фінансового управління	Практичне заняття (2 год) F2F	Питання для самостійної підготовки та обговорення 1. Методи стратегічної діагностики. 2. Види стратегій підприємства як об'єкт стратегічної діагностики. 3. Етапи впровадження функціонально-вартісного аналізу. 4. Аналіз метода достовірних еквівалентів.
-	Тема 7. Контролінг інвестиційних проектів 1. Поняття про контролінг інвестиційних проектів	Лекція Самостійне опрацювання	Опрацювання літератури: основна 1, 2, 5 додаткова 1,2
14 тиждень	2. Принципи, функції та види контролінгу інвестиційних проектів 3. Критерії оцінки інвестиційних проектів у контролінгу	Практичне заняття (2 год) F2F	Питання для самостійної підготовки та обговорення 1. Традиційні критерії оцінки ефективності інвестицій. 2. Вартість грошей у часі – теоретична та практична складова. 3. Критерії дисконтування грошових потоків. 4. Напрямки вдосконалення оцінки прибутковості інвестиційного проекту.
13 тиждень	Тема 8. Контролінг витрат в системі фінансового управління 1. Контролінг витрат та управлінський облік	Лекція (2 год) F2F	Опрацювання літератури: основна 1, 3, 5 додаткова 1,2
16 тиждень	2. Класифікація та розподіл витрат 3. Калькулювання витрат на виробництво та реалізацію продукції в системі контролінгу 4. Розрахунок доходів та витрат протягом життєвого циклу продукту як інструмент стратегічного управління витратами 5. Таргет-костинг	Практичне заняття (2 год) F2F	Питання для самостійної підготовки та обговорення 1. Класифікація витрат відповідно до законодавства. 2. Класифікація центрів відповідальності. 3. Принципи поділу центрів відповідальності.

15 тиждень	Тема 9. Методи прийняття управлінських рішень у контролінгу 1. Класифікація підходів до прийняття управлінських рішень у контролінгу	Лекція (2 год) F2F	Опрацювання літератури: основна 1,2,3,4 додаткова 1,2
-	2. Вимоги до критеріїв прийняття управлінських рішень	-	Питання для самостійної підготовки та обговорення 1. Класифікація управлінських рішень, основні методи їх прийняття 2. Сутність підходу прийняття управлінських рішень за принципом обмеженої раціональності за Г. Саймоном. 3. Сутність підходу прийняття управлінських рішень за принципом ефективного управління за Пітерсом і Уотерменом. 4. Сутність соціологічного й психологічного підходів до прийняття управлінських рішень. 5. Сутність теорії конфігурації й «інкременталістський» підхід до прийняття управлінських рішень.

Мета самостійної роботи студентів навчання полягає у поглибленні теоретичних і практичних знань, отриманих в процесі вивчення дисципліни, самостійного опрацювання нормативно-правових актів, навчальної та спеціальної літератури, узагальнення зібраної інформації та обґрунтування зроблених висновків і пропозицій, описання одержаних результатів.

Навчальний час, що відводиться для самостійної роботи студента, регламентується навчальним планом. Зміст самостійної роботи студентів та її обсяг визначається викладачем, який організує та контролює самостійну роботу студентів з дисципліни. Контроль за самостійною роботою студентів здійснюється на практичних, контактних заняттях, у процесі індивідуально-консультативної роботи та при підсумковому контролі знань.

Форми практичної реалізації СРС, а також форми контролю з навчальної дисципліни «Фінансовий контролінг» представлені в таблиці 1.

Таблиця 1

Види самостійної роботи студентів та форми контролю

Види та форми самостійної роботи студентів	Форми контролю
I. Підготовка до аудиторних занять	
1.1. Вивчення обов'язкової та додаткової літератури, текстів лекцій тощо 1.2. Виконання домашніх завдань 1.3. Підготовка до практичних занять 1.4. Підготовка до контрольних робіт та інших форм поточного контролю	1.1. Усне опитування 1.2. Перевірка правильності виконання завдань 1.3. Тестування 1.4. Написання контрольної роботи
II. Пошуково-аналітична робота	
2.1. Пошук (підбір) та огляд літературних джерел за заданою проблематикою 2.2. Написання реферату (есе) на задану тему 2.3. Аналітичний розгляд наукової публікації	2.1. Розгляд підготовлених матеріалів під час аудиторних занять або індивідуальних контрольних робіт 2.2. Обговорення (захист) реферату (есе) під час аудиторних занять або ІКР
III. Наукова робота	
3.1. Участь у наукових студентських конференціях і семінарах 3.2. Підготовка наукових публікацій	3.1. Доповіді на наукових студентських конференціях і семінарах 3.2. Обговорення з викладачем підготовлених матеріалів до публікації

У процесі опрацювання навчальної програми студенти використовують додаткову літературу навчального та наукового характеру, яка рекомендована до ознайомлення і наведена нижче.

Індивідуальні завдання є однією з форм самостійної роботи студентів, яка передбачає створення умов для як найповнішої реалізації творчих можливостей студентів і має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти одержують у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці.

До індивідуальних завдань належать: підготовка рефератів, есе, оформлення звітів, аналіз практичних ситуацій, власні дослідження до конференцій, участь в олімпіадах тощо.

Індивідуальні завдання виконуються студентами самостійно під керівництвом викладача. Як правило, індивідуальні завдання виконуються окремо кожним студентом. У тих випадках, коли завдання мають комплексний характер, до їх виконання можуть залучатися кілька студентів.

Індивідуальне завдання з навчальної дисципліни «Фінансовий контролінг» складається з двох частин.

ЧАСТИНА 1. Студент згідно наданої інформації має розв'язати завдання практичного характеру:

Підприємство виготовляє три види продукції: А, Б і В. Вироби проходять обробку у двох цехах – механічному й складальному. Для виробництва продукції використовується три види основних матеріалів - X, Y, Z. Крім змінних витрат, при виробництві цих видів продукції у підприємства плануються загальновиробничі витрати механічного цеху, складального цеху і загальногосподарські витрати підприємства.

Для цілей управління витратами підприємства і управління ним у довгостроковому і поточному періодах необхідно підготувати такі документи:

Бюджет реалізації (програму збуту).

Бюджет виробничої програми (план виробництва).

Бюджет потреби у матеріалах.

3.1 Кошторис використання основних матеріалів.

3.2 Кошторис витрат на придбання матеріалів.

Бюджет прямих витрат на оплату праці (план з праці основних виробничих робітників у розрізі цехів).

Бюджет (кошторис) загальновиробничих витрат цехів.

Бюджет (кошторис) загальногосподарських витрат підприємства.

Калькуляцію повної собівартості виробів А, Б, В.

ЧАСТИНА 2. Студент на прикладі підприємства, має вивчити та відобразити у роботі такі питання.

1. Навести організаційно-функціональну структуру підприємства та розробити пропозиції щодо позиціонування і структури служби фінансового контролінгу на підприємстві, враховуючи специфіку діяльності підприємства та особливості господарювання. Визначити функціональні обов'язки, права і компетенції фінансового контролера.

2. Заповнити анкету за даними підприємства, що є базою для аналізу, і сформулювати основну місію підприємства, стратегічну концепцію підприємства та основні стратегічні цілі в розрізі перспектив: фінанси, клієнти, бізнес-процеси, персонал (інновації, навчання і розвиток).

E. BASIC LITERATURE (OBLIGATORY TEXTBOOKS) / ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА (ОБОВ'ЯЗКОВІ ПІДРУЧНИКИ)

1. Терещенко О.О. Фінансовий контролінг: навч. посіб. / О.О. Терещенко, Н.Д. Бабяк. – К.: КНЕУ, 2013. – 407 с.
2. Планирование и контроль: концепция контроллинга / Пер. с нем. – М.: Финансы и статистика, 1997. – 410 с.
3. Концепция контроллинга: Управленческий учет. Система отчетности. Бюджетирование / Horvath & Partners; Пер.с нем. — 2-е изд. — М.: Альпина Бизнес Букс, 2006. — 269 с.
4. Каплан Роберт С., Нортон Дейвид П. Сбалансированная система показателей. От стратегии к действию. — 2-е изд., испр. и доп. / Пер. с англ. — М.: ЗАО «Олимп-Бизнес», 2005. — 320 с.
5. Контроллинг как инструмент управления предприятием/Е.А. Ананькина, С.В. Данилочкин, Н.Г. Данилочкина и др.; Под ред. Данилочкиной. — М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2004. — 279 с.

F. COMPLEMENTARY LITERATURE / ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

1. Майер Э. Контроллинг как система мышления и управления: Пер. с нем. Ю.Г. Жукова и С.Н. Зайцева / Под ред. С.А. Николаевой. -М: Финансы и статистика, 1993. - 96 с: ил.
2. Манн Р., Майер Э. Контроллинг дня начинающих: Пер. с нем., 2-е изд., перераб. и доп. - М.: Финансы и статистика, 1995. - 302 с.
3. Пушкар М.С., Пушкар Р.М. Контролінг – інформаційна підсистема стратегічного менеджменту: Монографія. – Тернопіль: Карт-бланк, 2004. – 370 с.
4. Фольмут Х.Й. Инструменты контроллинга от А до Я: пер. с нем. / Под ред. Лукашевича М.Л. - М.: Финансы и статистика, 1998. -288 с.
5. Хан Д. Планирование и контроль: концепция контроллинга / Пер. с нем. — М.: Финансы и статистика, 1997. — 410 с.

G. THE MOST IMPORTANT PUBLICATIONS OF THE AUTHOR(S) CONCERNING PROPOSED CLASSES / ОСНОВНІ ПУБЛІКАЦІЇ АВТОРА, ЩО ПОВ'ЯЗАНІ З ТЕМАТИКОЮ ЗАПЛАНОВАНИХ ЗАНЯТЬ

1. Смирна О.В. Особливості та проблеми реалізації факторингових операцій в Україні / О.В. Смирна, О.А. Береславець // Бізнес-Інформ. – 2020. - №1. - С. 324–330. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-1-324-330>. (Index Copernicus)
2. Смирна О.В. Проблеми та напрями акумулювання фінансових ресурсів підприємствами на фінансовому ринку [Електронний ресурс] / О. Смирна, А. Арієнчук // Ефективна економіка. – 2020. - №2. – Режим доступу <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7666> DOI: 10.32702/2307-2105-2020.2.75 (Index Copernicus (IC)).
3. Smyrna Olga Problematic issues of formulating and functioning of working capital of ukrainian`s enterprises. Scientific Journal of Polonia University; Polish scientific and professional electronic journals. 2019. №2 (33). DOI: <https://doi.org/10.23856/3310> (Index Copernicus (Poland); WorldCat)
4. O. Smyrna, Access to Finance as a Driver Innovation /I. Vasylychuk, N. Izmaylova, O. Smyrna, T. Petrishyna and K. Slusarenko // International Scientific Congress Society of Ambient Intelligence 2021 (ISC-SAI 2021). SHS Web of Conferences 100, 01020 (2021) DOI: <https://doi.org/10.1051/shsconf/202110001020>
5. A.Suprun, O.Smyrna, N.Voloshanyuk, T.Petrishyna, O. Tereshchenko Monetary Relations Transformation in the Digital

Economy // III International Scientific Congress Society of Ambient Intelligence 2020 (ISC-SAI 2020)
<https://doi.org/10.2991/aebmr.k.200318.036>

6. Смирна О. В., Ізмайлова Н. В. Сучасний стан та проблеми формування капіталу українських підприємств в умовах кризових явищ. Ефективна економіка. 2022. № 1. – URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=9904>. DOI: 10.32702/2307-2105-2022.1.92

H. PREREQUISITE AND POSTREQUISITE / ПРЕРЕКВІЗИТИ ТА ПОСТРЕКВІЗИТИ

Навчальна дисципліна базується на нормативних та за вибором навчальних дисциплінах і є необхідною для опанування подальших навчальних дисциплін - Фінанси підприємств, Фінансовий аналіз, Бюджетування діяльності суб'єктів господарювання, Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва, Фінансовий менеджмент. Обов'язкового знання іноземних мов не потребує

I. SCOPE AND TYPE / КІЛЬКІСТЬ ВІДВЕДЕНИХ ГОДИН ТА ФОРМА ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ

	Денна	Заочна
Лекції	16	4
Практичні (лабораторні)	16	6
Самостійна робота студента (СРС)	64	86
Індивідуально-консультативна робота (ІКР)	24	30
Курсова робота	–	–

J. CURRENT AND FINAL EVALUATION / ПОТОЧНЕ ТА ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ

	Денна	Заочна
Поточний контроль, в т.ч.:	50	50
оцінювання під час аудиторних занять	10	5
виконання контрольних (модульних) робіт	20	20
виконання і захист завдань самостійної роботи	10	15
науково-дослідницька робота	10	10
Підсумковий контроль (екзамен)	50	50
Разом	100	100

Шкала балів	Оцінка за 4-бальною шкалою	Шкала ECTS
90 – 100	Відмінно	A
80 – 89	Добре	B
70 – 79		C
66 – 69		D
60 – 65	Задовільно	E
21 – 59	незадовільно з можливістю повторного складання екзамену (заліку)	FX
0 – 20	незадовільно з можливістю вивчення дисципліни за індивідуальним графіком у формі додаткової індивідуально-консультативної роботи.	F

K. CODE OF CONDUCT OF THE COURSE / КОДЕКС ПОВЕДІНКИ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ КУРСУ

Для успішного проходження курсу та складання контрольних заходів необхідним є виконання наступних обов'язків:

- ❖ не запізнюватися на заняття;
- ❖ не пропускати заняття (як лекційні, так і практичні), в разі хвороби мати довідку або її ксерокопію;
- ❖ самостійно опрацювати весь лекційний матеріал та ресурси для самостійної роботи;
- ❖ при підготовці звіту з Індивідуальної роботи №2, оцінюється якість та актуальність інформації, побудова аналітичних таблиць та висновків з них.
- ❖ конструктивно підтримувати зворотній зв'язок з викладачем на всіх етапах проходження курсу (особливо під час виконання індивідуальних проєктів/курсів проєкту);
- ❖ своєчасно і самостійно виконувати всі передбачені програмою практичні завдання;
- ❖ брати очну участь у контрольних заходах;
- ❖ будь-яке відтворення результатів чужої праці (включаючи практичну роботу над командним проєктом), в тому числі використання завантажених з Інтернету матеріалів, як власних результатів, кваліфікується, як порушення норм і правил академічної доброчесності, та передбачає притягнення до відповідальності у порядку, визначеному чинним законодавством.

Для формувань компетентностей застосовуються такі методи навчання:
вербальні/словесні (лекція, пояснення, розповідь, бесіда);
наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація);
практичні (різні види практичних завдань, вирішення кейсів, виконання графічних робіт, проведення експерименту, практики);
пояснювально-ілюстративний, який передбачає пред'явлення готової інформації викладачем та її засвоєння студентами;
метод проблемного викладу;
дослідницький.

M. TOOLS, EQUIPMENT AND SOFTWARE / ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

мультимедійний клас з ПК, цифровий проектор
Zoom – хмарна платформа для відео і аудіо конференцій та вебінарів
ZELIS - система призначена для тестування знань студентів в двох режимах: автоматизований контроль знань та тестування по бланкам.

N. STUDENT RESOURCES, MOOC PLATFORMS / ЦИФРОВІ РЕСУРСИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ТА ВІДКРИТІ ДИСТАНЦІЙНІ ОНЛАЙН КУРСИ

Студентам пропонується доступ до навчальних матеріалів дисципліни - moodle.kneu.dp.ua;
Coursera – безкоштовні онлайн-курси з різних дисциплін, у разі успішного закінчення яких користувач отримує сертифікат про проходження курсу.
EdX – онлайн-курси від закладів вищої освіти.
Prometheus — український громадський проєкт масових відкритих онлайн-курсів.

O. FEEDBACK/ ЗВОРОТНІЙ ЗВ'ЯЗОК

Електронні листи є найкращим способом зв'язатися з керівником курсу, і, будь ласка, додайте шифр групи в темі листа. Якщо ви надішлете мені електронне повідомлення, надайте мені, принаймні, 24 години, щоб відповісти. Якщо ви не отримуєте відповідь, відправте листа повторно.

P. ACADEMIC HONESTY/ АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Державний університет економіки і технологій очікує від студентів розуміння та підтримання високих стандартів академічної чесності. Приклади академічної не доброчесності включають такі: плагіат, зловживання інформацією із застарілих джерел мережі. Очікується, що вся робота, виконана відповідно до вимог курсу, є власною роботою студента. Під час підготовки роботи, яка відповідає вимогам курсу, студенти повинні відрізнити власні ідеї від інформації, отриманої з інших джерел. Без попереднього письмового схвалення викладачем, студенти можуть не подавати один і той же звіт двічі.

Положення про академічну доброчесність затверджене Вченою радою університету 25.11.2021 р., Протокол № 5 та введено в дію Наказом від 25.11.2021 р. №169 : https://www.duet.edu.ua/uploads/normbase/243/pol_AD.pdf

APPROVED / ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням кафедри фінансів, банківської справи та страхування Державного університету економіки і технологій - протокол №1 від 29.08.2022 року

Укладач

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Кафедрою фінансів, банківської справи та страхування
Протокол № 1 від 29.серпня.2022 року
В.о. завідувача кафедри

Науково-методичною радою Державного університету
економіки і технологій
Протокол №1 від 20 вересня 2022 року
Голова науково-методичної ради

О.В. Смирна

М.М. Садовенко

В.В. Орлов